

REDEGJØRELSE FOR AKTSOMHETSVURDERINGER

NORCE Research AS

Redegjørelsen gjelder for perioden 01.01.2025-31.12.2025

Innledning

Åpenhetsloven (LOV-2021-06-18-99) trådte i kraft 1 juli 2022. Formålet er å styrke virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og leveranse av tjenester. Loven skal samtidig bidra til at allmennheten får bedre innsyn i hvordan selskaper håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser på disse områdene.

Virksomheter som omfattes av åpenhetsloven, skal årlig offentliggjøre en redegjørelse for sine aktsomhetsvurderinger innen 30. juni, jf. lovens § 5. I tillegg skal virksomheten besvare eksterne forespørslers om hvordan eventuelle negative konsekvenser blir håndtert, med utgangspunkt i de publiserte vurderingene. Forbrukertilsynet fører tilsyn med at kravene til rapportering og informasjon etterleves.

NORCE Research AS (NORCE) er omfattet av åpenhetsloven, og har forpliktet seg til å arbeide systematisk med å identifisere, vurdere og håndtere mulig negativ påvirkning på menneskerettigheter og arbeidsforhold. Dette omfatter både forhold internt i organisasjonen, i leverandørkjeden og hos samarbeidspartnere. NORCE gjennomfører aktsomhetsvurderinger i tråd med lovens krav og iverksetter tiltak der det er nødvendig for å sikre etterlevelse.

Organisasjon, drift og aktiviteter

NORCE står for tiden i en omfattende endringsprosess, der virksomheten videreutvikles for å være best mulig rustet til å møte framtidige behov i samfunnet og forskningssektoren. Gjennom programmet «Fremtidens NORCE» videreutvikles organisering, strukturer og arbeidsmåter for å sikre fortsatt høy kvalitet, bærekraftig drift og gode rammevilkår for forskning med tydelig nytte for samfunn og næringsliv. Målet er å gi NORCE et enda bedre grunnlag for verdiskaping, samarbeid og samfunnsbidrag. Endringene skal etter planen være på plass og fullt ut operasjonalisert i andre halvår 2026. Selskapsbeskrivelsen nedenfor bygger derfor på virksomhetsstrukturen slik den var i 2025, før endringene trer i kraft.

NORCE er et av Norges største uavhengige forskningsinstitutter, med hovedkontor i Bergen og om lag 750 ansatte fordelt på ni byer i Norge. Instituttet driver forskning, utvikling og innovasjon i samarbeid med offentlig og privat sektor, for å legge til rette for kunnskapsbaserte og bærekraftige valg for fremtiden. Vi forsker innen energi, teknologi, klima, miljø, helse og samfunn, og fagmiljøene våre er anerkjente både nasjonalt og internasjonalt.

Vårt mål er å bidra til å løse store samfunnsutfordringer, blant annet klimaendringer, energiomstilling, eldrebølge, sosial ulikhet og ungt utenforskap. For å styrke evnen til å sette tydelig retning og utvikle målrettede strategier, har vi samlet kompetanse på tvers av fag i fire forskjellige innsatsområder: (1) Trygge og gode samfunn, (2) Fremtidens energi, (3) Klima- og miljørisiko og (4) Bærekraftig hav og kyst.

NORCE, sammen med sine tre datterselskaper, utgjør et konsern under holdingselskapet NORCE Holding AS. De største eierne i NORCE gjennom NORCE Holding AS er universitetene i Bergen, Stavanger, Agder og Tromsø, enten som direkte eiere eller gjennom regionale holdingselskaper. Disse representerer til sammen 95,9% av aksjonærene. Øvrige eiere omfatter fylkeskommuner, kommuner, forskningsstiftelser samt selskaper innen industri og finans.

Forskningsvirksomheten i NORCE er organisert i tre divisjoner: Helse og samfunn, Klima og miljø, samt Energi og teknologi. Hver divisjon ledes av en konserndirektør. De fleste administrativt ansatte er samlet i en felles stab innen divisjonene for Økonomi og Organisasjon. For mer informasjon om NORCE henvises til våre websider <https://www.norceresearch.no/>.

NORCE har tre datterselskaper. Datterselskapene utarbeider egne redegjørelser, som publiseres på deres respektive nettsider:

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS)

Selskapet er 100 prosent eid av NORCE, og utvikler og formidler kunnskap og kompetanse om vold og traumatisk stress. Formålet er å bidra til å forebygge og redusere de helsemessige og sosiale konsekvensene som vold og traumatisk stress kan medføre. Nettside: <https://www.nkvts.no/om-oss/etikk-samfunnsansvar/>

Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge AS (NUBU)

Selskapet er 100 prosent eid av NORCE, og bidrar til at barn og unge med alvorlige atferdsproblemer, deres familier, barnehager og skoler får forskningsbasert, relevant, individuelt tilpasset og resultateffektiv hjelp. Nettside: <https://www.nubu.no/no>

Nordisk institutt for odontologiske materialer AS (NIOM)

Selskapet eies 51 prosent av NORCE og 49 prosent av Helse- og omsorgsdepartementet, og bidrar til å sikre trygge og velfungerende biomaterialer for den nordiske befolkningen. Nettside: <https://www.niom.no/about-niom/strategy-reports-and-cooperation>

Våre tjenester

Samfunnet står overfor komplekse utfordringer som forutsetter ansvarlig og kunnskapsbasert utvikling. NORCE leverer forskning og tjenester som støtter bærekraftige og forsvarlige beslutninger i både offentlig og privat sektor.

Som en uavhengig forskningsinstitusjon med et bredt samfunnsoppdrag kombinerer NORCE tverrfaglig kompetanse med avanserte laboratorier og moderne forskningsinfrastruktur. Dette gir et solid grunnlag for å utvikle, teste og ta i bruk nye løsninger i tett samarbeid med våre oppdragsgivere og partnere.

NORCE forvalter forskningsinfrastruktur som laboratorier, testsentre og teknologiparker som er sentrale for utvikling og testing av nye løsninger. Blant annet eier og drifter vi Ullrigg, en avansert testfasilitet for boreteknologi i Stavanger, og NORCE Teknologipark Risavika, som legger til rette for oppskalering av grønne teknologier innen bioteknologi, sirkulær bioøkonomi og karbonfangst og -utnyttelse (CCU). På vegne av myndighetene har NORCE også ansvar for fire nasjonale kunnskaps- og kompetansesentre innen helse, der vi forsker på og bidrar til utvikling av offentlige tjenester.

NORCE arbeider på oppdrag fra offentlige myndigheter, næringsliv og internasjonale organisasjoner. Våre over tusen aktive forsknings- og innovasjonsprosjekter finansieres gjennom en kombinasjon av offentlige midler, forskningsråd, EU-programmer og private aktører.

Verdier og ansvar

NORCE legger stor vekt på å opptre ansvarlig og med høy integritet i hele virksomheten. Et trygt, inkluderende og profesjonelt arbeidsmiljø er en forutsetning for å levere forskning av høy kvalitet og samtidig ivareta vårt brede samfunnsoppdrag. Vi arbeider derfor målrettet med å forebygge forhold som kan medføre brudd på menneskerettigheter eller uakseptable arbeidsforhold – både internt og i samarbeid med eksterne aktører.

Som ISO 45001-sertifisert virksomhet har NORCE etablerte systemer for styring av helse, miljø og sikkerhet, som jevnlig evalueres og forbedres. Arbeidet omfatter både fysisk sikkerhet og et godt psykososialt arbeidsmiljø, samt tiltak knyttet til likestilling og mangfold. Dette skjer i tett samarbeid med verneombud og tillitsvalgte, med mål om et arbeidsmiljø preget av respekt, åpenhet og forutsigbarhet.

NORCE stiller også tydelige forventninger til samarbeidspartnere og leverandører. Kravene er forankret i styrende dokumenter som legger rammene for ansvarlig drift og etisk forsvarlige beslutninger, herunder:

- Etiske retningslinjer og forskningsetiske retningslinjer
- Etiske retningslinjer for leverandører
- HMS-, kvalitets- og sikringspolicy
- Kontraktspolitikk
- Innkjøpspolitikk
- Policy for forsvarlig internasjonalt kunnskapssamarbeid

Gjennom disse prinsippene arbeider NORCE systematisk med å utøve sitt samfunnsansvar. Det innebærer både å forebygge negative konsekvenser og å ha en tydelig forventning om at alle som representerer eller samarbeider med NORCE, etterlever de samme standardene.

Aktsomhetsvurderinger

Anskaffelser

NORCE gjennomfører anskaffelser innen et bredt spekter av vare- og tjenestekategorier. De 30 største leverandørene står for over halvparten av den samlede anskaffelsesverdien, og leveransene gjelder i hovedsak lokaler, pensjonsordninger og IKT. Øvrige anskaffelser omfatter i stor grad konsulent- og tjenestekjøp, samt utstyr og forbruksmateriell. Flertallet av leverandørene er norske, noe som vurderes å bidra til en relativt lav risikoprofil knyttet til menneskerettigheter og arbeidsforhold.

Som virksomhet omfattet av Lov om offentlige anskaffelser gjennomfører NORCE risikobaserte vurderinger som en integrert del av anskaffelsesprosessen, blant annet opp mot DFØs høyrisikoliste. Anskaffelsesfunksjonen er sentralisert, og følger etablerte prosedyrer og rutiner. Dette inkluderer å stille relevante krav knyttet til ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i både konkurransegrunnlag og kontrakter.

Innen IKT, som DFØ klassifiserer som et høyrisikoområde, benytter NORCE i stor grad rammeavtaler gjennom SIKT (statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet). Basert på tilgjengelig informasjon legger NORCE til grunn at SIKT gjennomfører anskaffelser og leverandøroppfølging i tråd med relevante regelverk og åpenhetslovens krav. Offentlig tilgjengelig dokumentasjon er publisert på SIKT sine nettsider.

Mindre enkeltinnkjøp

Ved kjøp av varer og tjenester av lavere verdi benytter NORCE et stort antall leverandører. For å sikre en mer systematisk og konsistent håndtering av disse innkjøpene, er det etablert en egen innkjøpsfunksjon med dedikerte ressurser. En sentral del av ansvaret er å innhente egenerklæringer fra leverandørene og gjennomføre risikobaserte bakgrunnsjekker også for denne typen leverandørforhold. Dette gir bedre oversikt, reduserer risiko og bidrar til en mer helhetlig tilnærming til ansvarlige innkjøp.

Samarbeidspartnere

NORCE samarbeider med en rekke aktører i forsknings- og utviklingsprosjekter, ofte finansiert av Norges forskningsråd, EU, departementer, fylkeskommuner eller kommuner. Samarbeidspartnerne vurderes ut fra en overordnet risikoklassifisering. Norske partnere vurderes i hovedsak å innebære relativt lav risiko, mens samarbeid med aktører i land eller sektorer med forhøyet risiko utløser en mer grundig vurderings- og godkjenningssprosess. NORCE har etablert prosedyrer som skal sikre at disse vurderingene gjennomføres i tråd med åpenhetslovens krav. I 2025 utgjorde volumet fra norske samarbeidspartnere om lag 85% av den totale samarbeidspartnefløjen. Den utenlandske andelen på 15% kommer i hovedsak fra partnere i EU, Storbritannia og USA.

Kartlegging og identifikasjon av risiko

I perioden redegjørelsen omfatter, er det ikke avdekket faktiske negative konsekvenser knyttet til menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Basert på vurderinger av leverandører og samarbeidspartnere vurderes risikoen for slike brudd som relativt lav for hoveddelen av NORCEs

aktiviteter. Samtidig er det identifisert enkelte leverandør- og samarbeidsforhold der det er behov for mer innsikt i hvordan menneskerettigheter og arbeidsforhold ivaretas. Disse følges opp fortløpende, og overvåkning samt eventuelle tiltak inngår som en del av løpende oppfølging.

Eventuelle brudd på menneskerettigheter skal registreres og behandles som avvik i NORCEs styringssystem. NORCE har etablert et aktsomhetsutvalg som ved behov bistår med støtte i vurderinger. Utvalget gjennomgår kvartalsvis rapporterte avvik, rapporterer relevante funn til konsernledelsen og informerer kommunikasjonsavdelingen for å sikre oppdatert informasjon om arbeidet på selskapets nettsider.

NORCE vurderer tydelige retningslinjer og tilstrekkelige ressurser som avgjørende for å forebygge og redusere risikoen for negative konsekvenser.

Konsernsjef Camilla Stoltenberg har det overordnede ansvaret for etterlevelse av loven.

Henvendelser om åpenhetsloven og informasjonsplikten kan rettes til Konsernadvokat Helge Tennebø (hete@norce-research.no). Redegjørelsen publiseres på NORCE sine nettsider.

Bergen, 28 april 2026

Marianne Marthinsen
Styrets leder

Pinar Heggernes
Styrets nestleder

Alfred Harsen
Styremedlem

Eimund Nygaard
Styremedlem

Erlend Randeberg
Styremedlem

Gisle Andersen
Styremedlem

Harald Furre
Styremedlem

Heidi Hindberg
Styremedlem

Lisbet Karin Nærø
Styremedlem

Ruth Mari Grung
Styremedlem

Øyvind Hellang
Styremedlem

Camilla Stoltenberg
Konsernsjef